

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Навчально-науковий інститут публічного управління та адміністрування
Кафедра публічного управління та адміністрування

ПРОГРАМА
вступних фахових випробувань
на навчання за третім освітньо-науковим рівнем «доктор філософії»
галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»
спеціальність D4 «Публічне управління та адміністрування»

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

Леонід КЛИМЕНКО

(протокол від «29» 05 2025 р. № 7)

Програма вводиться в дію

з «1» 09 2025 р.

В. о. ректора

Леонід КЛИМЕНКО

(наказ від «29» 05 2025 р. № 7)

Анотація

Мета вступного іспиту до аспірантури полягає в оцінюванні рівня підготовки вступників, відповідності їхніх знань і навичок вимогам кваліфікаційних характеристик. Передбачена перевірка фундаментальних знань потенційних аспірантів, оцінювання знань випускників, що формують компетентності по спеціальності «Публічне управління та адміністрування»; визначення рівня здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми у професійній діяльності.

Під час підготовки до вступного іспиту за програмою рекомендується користуватися літературою, яка наведена в кінці кожного змістового модулю.

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ УПРАВЛІННЯ

Тема 1. Загальнотеоретичні основи управління.

Феномен управління: природа та сутність. Управління як суспільне явище. Мета та суть управління.

Управління як атрибут організованої форми колективної діяльності людей. Умови, які забезпечують ефективну співпрацю між суб'єктом та об'єктом управління. Управлінська діяльність як різновид трудового процесу. Предмет, засоби та результати управлінської праці.

Публічне управління та публічне адміністрування: співвідношення понять. Різновиди управління. Форми та методи управління. Функції управління

Тема 2. Світові моделі публічного управління та адміністрування.

Основи побудови нової моделі публічного управління. Моделі публічного управління в Європейському Союзі.

Нове публічне управління (New Public Management): доцільність його впровадження.

Інструменти New Public Management. Запровадження New Public Management в Україні.

Концепція «належного врядування» (Good Governance).

Особливості становлення української моделі публічного управління. Впровадження нових технологій в діяльність органів публічної влади в Україні.

Тема 3. Системні характеристики публічного управління та адміністрування.

Публічне управління як складна система. Системні характеристики публічного управління. Суб'єкти та об'єкти публічного управління

Нормативно-правові засади функціонування та діяльності органів публічної влади в Україні. Взаємодія в органах публічного управління.

Ефективність та результативність публічного управління.

Участь громадськості в процесі формування публічного управління в Україні.

Тема 4. Тенденції розвитку публічного управління в Україні.

Публічне управління в сучасних умовах та шляхи підвищення ефективності публічного управління. Гуманізація системи державного управління.

Негативні тенденції в публічному управлінні. Корупція та протидія її проявам у публічному управлінні.

Забезпечення відкритості в діяльності органів публічної влади. Взаємодія держави та громадянського суспільства. Формування державно-приватного партнерства.

Тема 5. Управлінські рішення, стратегічний та проектний підходи.

Поняття управлінського рішення. Методологічні аспекти прийняття управлінських рішень.

Основи стратегічного управління та його функції. Методологічний та методичний базис стратегічного управління. Процес реалізації стратегії управління. Сучасні моделі стратегічного управління.

Сутність управління проектами. Базові поняття та визначення проектного менеджменту. Функції управління проектами в реалізації державних проектів і програм. Методологія управління проектами в публічній сфері

Тема 6. Технологічне вдосконалення та електронна модернізація публічного управління та адміністрування.

Різновиди державно-управлінських технологій та їх сутність. Контролінг у державному управлінні.

Управління ризиками.

Консалтинг у публічному управлінні. Моніторинг як технологія публічного управління.

Концептуально-правові засади електронного урядування в Україні. Технології е-управління на регіональному та місцевому рівнях. Надання адміністративних послуг в умовах електронного урядування. Електронна демократія та соціальні мережі.

МЕНЕДЖМЕНТ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту в публічному управлінні.

Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Система відносин в

організації як предмет вивчення менеджменту. Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво управління. Особливості застосування базових засад менеджменту в публічному управлінні.

Методи досліджень: діалектичний, конкретно-історичний, системний підхід; моделювання: вербальне, фізичне, аналогове, математичне; науковий, експертний, соціологічні методи: анкетування, інтерв'ювання, тестування.

Тема 2. Закони, закономірності та принципи менеджменту.

Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід. Закони і закономірності менеджменту.

Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації.

Класифікація принципів менеджменту. Взаємозв'язок між принципами менеджменту.

Тема 3. Прийняття управлінських рішень в менеджменті.

Процес управління як система взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту. Мета управлінського процесу, його учасники, предмет, засоби здійснення. Управлінський цикл. Управлінські процедури: цілевизначення, інформаційне забезпечення, аналітична діяльність, вибір варіанту дій, реалізація рішення, зворотний зв'язок. Особливості процесу управління: безперервність, нерівномірність, циклічність, послідовність, надійність.

Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття рішень. Якість управлінських рішень.

Класифікація методів обґрунтування та прийняття управлінських рішень.

Тема 4. Функції та методи менеджменту в публічному управлінні.

Поняття функцій менеджменту. Функції менеджменту як види управлінської діяльності. Особливості формування функцій менеджменту. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні (основні), конкретні (спеціальні) функції менеджменту. Динамічний взаємозв'язок конкретних і загальних функцій. Механізм реалізації конкретних функцій менеджменту на засадах використання загальних.

Сутність та класифікація методів менеджменту. Методи менеджменту як сукупність способів впливу керуючої системи управління на керовану. Методи менеджменту як результат виконання функцій менеджменту. Економічні методи

менеджменту. Адміністративні методи менеджменту. Соціально- психологічні методи менеджменту. Механізм взаємодії методів, принципів та функцій менеджменту в публічному управлінні.

Тема 5. Планування в публічному управлінні.

Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їхній взаємозв'язок. Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування. Політика, правила, процедури.

Класифікація цілей організації. Процес постановки цілей. Управління за цілями. Особливості планування в публічному управлінні.

Тема 6. Організація як функція менеджменту в публічному управлінні.

Сутність функції організування та її місце в системі управління. Поняття та складові організаційної діяльності.

Повноваження, обов'язки, відповідальність. Процес делегування повноважень і відповідальності. Типи повноважень: лінійні, функціональні. Вертикальна та горизонтальна структуризація управління. Скалярний процес. Вертикальна координація: прямий контроль, стандартизація. Горизонтальна координація: взаємні комунікації, тимчасові робочі групи, комісії. Департаменталізація. Взаємодія структур організації.

Застосування функції організації в публічному управлінні.

Тема 7. Мотивація як загальна функція менеджменту.

Значення людського фактора в управлінні організацією. Психологічні та фізіологічні особливості працівника. Поняття мотивування. Принципи врахування інтересів у мотивації. Взаємозв'язок потреб, спонукань, цілей і винагород працівника в процесі мотивування. Теорії і моделі процесів мотивування: змістовний і процесний підходи.

Зіставлення теорій мотивування. Засоби мотиваційного впливу. Стимулювання праці: цілі, принципи, види, форми.

Тема 8. Контроль як функція менеджменту в публічному управлінні.

Поняття контролювання та його місце в системі управління. Принципи і цілі функції контролювання. Етапи процесу контролювання: формування стандартів вимірювання, порівняння фактичного виконання зі стандартами, оцінка та регулювання. Модель процесу контролювання. Процес контролювання в публічному управлінні. Зворотний зв'язок під час контролю. Види управлінського контролювання в публічному управлінні.

Тема 9. Інформація в публічному управлінні.

Інформація, її види та роль в менеджменті та публічному управлінні. Інформаційні джерела та носії інформації в публічному управлінні.

Основні засади класифікація інформації. Вимоги, що висуваються до інформації в публічному управлінні.

Тема 10. Комунікації в менеджменті. Управління плітками.

Поняття і характеристика комунікацій. Різновиди «внутрішніх» та «зовнішніх» комунікацій. Перешкоди в комунікаціях. Зворотний зв'язок в процесі комунікації. Засоби комунікацій, їх переваги та недоліки.

Комунікативний процес, елементи та етапи процесу. Моделі комунікаційного процесу. Організація комунікаційного процесу. Комунікаційні перевантаження. Управління плітками.

Тема 11. Керівництво та лідерство в публічному управлінні.

Поняття та загальна характеристика керівництва. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Основні фактори та визначальні аспекти керівництва в публічному управлінні. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Адаптивне керівництво. Влада як елемент примушення. Форми впливу та влади. Теорії лідерства. Типологія лідерів. Поняття стилю керування та континууму стилів керування. Характеристика та класифікація стилів керування. Фактори та передумови формування стилів керівництва в публічному управлінні. Критерії оцінки стилю менеджера.

Загальна характеристика моделі сучасного менеджера.

Тема 12. Ефективність менеджменту в публічному управлінні.

Видова класифікація ефективності організації: індивідуальна, групова, загально організаційна. Особливості оцінки різновидів ефективності менеджменту в публічному управлінні. Концепції визначення ефективності менеджменту в організації. Підходи до оцінки ефективності менеджменту в організації. Економічна, організаційна та соціальна ефективність менеджменту. Системи показників економічної, організаційної та соціальної ефективності менеджменту, їх склад і методи визначення. Напрями підвищення ефективності публічного управління.

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

Тема 1. Предмет і методологічна основа публічного адміністрування

Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція.
Категорії розгляду поняття «публічне адміністрування». Співвідношення понять

«управління» та «адміністрування».

Предметна сфера та методологічна основа публічного адміністрування. Публічне адміністрування як наукова галузь знань. Предмет публічного адміністрування. Функції теорії публічного адміністрування. Теорія державного управління.

Правові засади публічного управління та адміністрування. Джерела права у сфері публічного управління та адміністрування. Конституційне регулювання. Міжнародно-правове регулювання. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Нормативно-правові акти Президента України.

Історичний розвиток публічного адміністрування як напряму наукових досліджень та навчальної дисципліни. Істотний поштовх розробці теорій публічного адміністрування. Основні періоди розвитку публічного адміністрування.

Тема 2. Закони, принципи, цінності та цілі публічного адміністрування

Закони та закономірності публічного управління. Закони та закономірності управління.

Управлінські відносини. Система державно-управлінських відносин.

Принципи публічного управління. Систематизація принципів публічного управління.

Цілі суспільства і держави. Формування механізму «дерева цілей» публічного адміністрування. Управлінська мета. Ціннісна характеристика держави. Структура основних видів цілей державного управління.

Стратегічні тенденції розвитку публічного адміністрування в Україні. Формуванням нової парадигми публічного управління. Результативність управління та якість надання управлінських послуг. Економічний розвиток муніципального утворення. Основні вимоги до побудови сучасної системи муніципального управління.

Тема 3. Система державних органів публічного адміністрування

Система органів публічної влади в Україні. Ланки системи органів публічної влади в Україні. Система органів місцевого самоврядування. Спільні риси, відмінності та проблеми взаємодії місцевого самоврядування та державної виконавчої влади. Орган державної влади. Орган місцевого самоврядування.

Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування. Механізм публічного адміністрування за видами владних суб'єктів. Структура системи публічного адміністрування. Характерні риси централізації влади. Характерні риси децентралізації в управлінні. Властивості діяльності органів державної влади.

Держава як суб'єкт політичної влади. Загальносистемні принципи державного управління. Політична влада. Економічна влада. Основні категорії економічних привілеїв. Типи економічної влади.

Тема 4. Місцеве самоврядування та муніципальна публічна влада

Муніципальна публічна влада і місцеве самоврядування. «Місцеве самоврядування» та «муніципальна влада». Функції муніципальної влади. Місцеве самоврядування в Україні. Принципи місцевого самоврядування. Система органів місцевого самоврядування в Україні.

Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного адміністрування. Спільні ознаки юридичної природи органів місцевого самоврядування і органів виконавчої влади. Децентралізація влади. Основні завдання децентралізації влади. Компетенція місцевого самоврядування. Повноваження органу місцевого самоврядування.

Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування. Система представницьких та виконавчих органів місцевого самоврядування в Україні. Поняття «Представницький орган місцевого самоврядування». Обрання сільського, селищного, міського голови як головної посадової особи територіальної громади. Ради народних депутатів. Сесія. Функції виконавчого комітету ради. Посадова особа місцевого самоврядування. Обов'язки посадових осіб місцевого самоврядування.

Загальні збори громадян. Органи самоорганізації населення. Органи самоорганізації населення. Обмеження виборчого права при виборах органів самоорганізації населення (виборчі цензи). Функції загальних зборів громадян за місцем проживання. Основні функції органів самоорганізації населення.

Тема 5. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень

Політичний вибір як методологічна основа прийняття управлінського рішення. Визначення поняття «політичний вибір» в контексті публічного адміністрування. Трамбування інтересів в теорії соціального управління.

Процес прийняття управлінських рішень. Управлінське рішення. Класифікація управлінських рішень в теорії та практиці публічного адміністрування. Етапи прийняття раціонального управлінського рішення. Формулювання обмежень і критеріїв прийняття рішення. Визначення альтернатив. Оцінка (експертиза) альтернативних варіантів. Вибір альтернативи (прийняття рішення). Прийняття рішення. Реалізація рішення.

Фактори, які впливають на процес прийняття управлінських рішень. Особистісні оцінки керівника. Середовище прийняття рішень. Інформаційні та поведінкові обмеження. Взаємозалежність рішень.

Реалізація виконання публічних рішень. Реалізація державного рішення. Заходи, які передбачені на етапі реалізації управлінського рішення. Основні вимоги щодо контролю за виконанням управлінського рішення. Вимоги, які пред'являються щодо якості управлінського рішення.

Тема 6. Механізми, методи та стилі публічного адміністрування

Структура механізму публічного адміністрування. Механізми публічного адміністрування. Цільові механізми публічного адміністрування. Чинний механізм функціонування системи публічного адміністрування. Механізми здійснення процесу публічного адміністрування. Технологія публічного адміністрування.

Методи та стилі публічного адміністрування. Методи публічного адміністрування. Система економічних методів публічного адміністрування. Економічний механізм господарювання. Приклади економічних методів державного централізованого впливу в системі публічного адміністрування. Система адміністративних методів публічного адміністрування. Соціально-психологічні методи управління. Особливості методів публічного адміністрування.

Адміністративно-територіальний і організаційний аспекти публічного адміністрування. Адміністративно-територіальний і організаційний аспекти публічного адміністрування.

Тема 7. Перспективні напрями реформування публічного управління та адміністрування

Публічно-приватне партнерство. Форми реалізації публічно-приватного партнерства. Моделі партнерства державного і приватного секторів. Потенційні вигоди та переваги застосування механізму публічно-приватного партнерства для органів державної влади, приватного сектору та споживачів. Ризики та зобов'язання між партнерами в рамках публічно-приватного партнерства.

Застосування інформаційних технологій в публічному управлінні та адмініструванні. Концепція інформаційного суспільства. Інформаційне суспільство. Характерні ознаки інформаційного суспільства. Взаємозв'язок публічного управління і розвитку інформаційного суспільства. Етапи формування політики розвитку інформаційного суспільства в Україні. Інформаційна технологія. Функції інформаційних технологій у публічному управлінні. Електронне урядування. Цілі електронного урядування. Принципи електронного урядування. Складові системи електронного урядування. Основні моделі електронного урядування.

**ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПИТАНЬ
ДЛЯ СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ АСПІРАНТАМИ
(галузь знань 28 - «Публічне управління та адміністрування»
спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»)**

1. Феномен управління та основні підходи до його вивчення.
2. Основні поняття науки управління: влада та панування, керівництво та адміністрування, управління та менеджмент.
3. Етапи становлення, коло проблем та основні школи загальної теорії управління.
4. Державне управління: визначення та характерні риси.
5. Об'єктивна необхідність державного управління економікою.
6. Принципи та види публічного управління
7. Основні вади ринкового саморегулювання
8. Принцип зворотного зв'язку як основа публічного управління.
9. Організація масової свідомості та поведінки як елемент публічного управління.
10. Ключові поняття для розуміння сутності та особливостей публічного управління.
11. Поняття «держава» та «публічна влада».
12. Погляди науковців на дефініцію «публічне управління».
13. Визначення публічного управління, виходячи з властивості цілеспрямованості.
14. Публічне управління та адміністрування з погляду системного підходу.
15. Діяльнісна модель публічного управління.
16. Міжрівнева взаємодія у системі публічного управління та адміністрування.
17. Сутність поняття «публічне управління».
18. Об'єкт та предмет дослідження теорії публічного управління.
19. Елементи та важелі державного управління.
20. Внутрішня та зовнішня взаємодії у системі публічного управління.
21. Складові взаємодії у системі публічного управління.
22. Модель системної організації управління суспільством.
23. Основні характерні риси чинної моделі публічного управління в Україні.
24. Основні напрями та процеси публічного управління як системи діяльності.
25. Напрями формування державних стратегій та політик в моделі публічного управління.
26. Основні форми публічного управління в Україні.
27. Правові засади публічного управління та адміністрування.
28. Навести приклади закономірностей, притаманних публічному управлінню, та охарактеризуйте їх.

29. В чому проявляється закономірність ефективності управлінських рішень та дій?
30. Стабілізаційні чинники взаємозв'язку рівнів суспільного управління.
31. Систематизація принципів публічного управління.
32. Загально-управлінські принципи.
33. Універсальні принципи управління.
34. Принципи цілепокладання.
35. Сучасні принципи управлінської діяльності.
36. Основні принципи публічного управління.
37. Структурні принципи публічного управління.
38. Моделі циклу та процесу управління.
39. Підходи сучасної публічно-управлінської діяльності, які складають основу управлінського мислення.
40. Новітні моделі-підходи сучасного управління суспільним розвитком.
41. Назвіть основні ознаки «нового державного менеджменту».
42. Управлінські технології державного управління.
43. Актуальні напрями удосконалення управлінських технологій сучасного державного управління.
44. В чому полягає складність вирішення проблем цілепокладання в управлінській діяльності?
45. Основні проблеми інформаційного забезпечення управлінських процесів в соціальних системах.
46. Помилки у процесі прийняття рішень, що безпосередньо пов'язані з людським фактором.
47. Сутність поняття «управлінські патології» та як долати такі патології?
48. Які управлінські недоліки проявляються в умовах кризи у процесах прийняття рішень?
49. Напрями вдосконалення прийняття та реалізації управлінських рішень.
50. Що розуміють під нормотворчістю та роль останньої у державному управлінні?
51. Яка мета прогнозування та планування нормотворчості?
52. Як виявити невідповідності та протиріччя між реальною практикою у певній діяльності та її чинним правовим забезпеченням?
53. Сутність поняття «мистецтво реформування».
54. Ознаки «нового державного управління».
55. Сутність поняття «адміністративна реформа».
56. Сутність адміністративно-територіальної реформи та її співвідношення з адміністративною реформою.
57. Сутність поняття «муніципальна реформа».

58. Головна мета та очікувані результати адміністративної реформи в Україні.
59. Основні інструменти, механізми та завдання досягнення цілей адміністративної реформи в Україні.
60. Проблема оцінювання та управління якістю у публічному управлінні.
61. Адміністрування як організаційно-технічна складова публічного управління.
62. Адміністративна система управління та концепція бюрократії Макса Вебера.
63. Здійснення державної політики як ключовий елемент адміністрування. Здійсненість політики та впливовість політики.
64. Концепції публічного управління економічними процесами. Поняття геоекономіки.
65. Структура державного сектора економіки.
66. Приватна та державна власність - взаємовідносини та протиріччя.
67. Приватизація як інструмент державної політики. Обґрунтування доцільності та аналіз ризиків приватизації.
68. Регуляторна політика держави відносно малого та середнього бізнесу.
69. Пріоритетні напрями науково-технічної політики держави. Їх цілі та завдання.
70. Роль міжнародних економічних організацій у формування державної політики у галузі управління економічним розвитком країни.
71. Роль держави у управлінні економічним розвитком.
72. Бюджет як засіб контролю та управління економічним розвитком.
73. Державна політика у сфері розвитку культури.
74. Функції теорії державного управління.
75. Сучасні теорії і концепції публічного управління. Концепція демократичного врядування.
76. Особливості державного управління в федеративних і унітарних державах.
77. Співвідношення централізації і децентралізації в державному управлінні.
78. Основні характеристики президентської, парламентської і змішаної форм державного правління.
79. Традиційна, раціональна і сервісна (маркетингова) моделі державного управління.
80. Співвідношення і взаємозв'язок державного управління і виконавчої влади.
81. Державне управління і місцеве самоврядування.
82. Система державного управління. Основні логічні схеми системи державного управління.
83. Суб'єктні і об'єктні зворотні зв'язки.
84. Суб'єкт і об'єкт державного управління.

85. Об'єкти державного управління і їх характерні особливості.
86. Публічно-приватне партнерство: сутність, принципи і основні форми.
87. Цілі державного управління, їх класифікація і умови успішної реалізації.
88. Ієрархія цілей і «дерево цілей» державного управління.
89. Принципи державного управління: поняття, класифікація і застосування.
90. Поняття функції державного управління. Класифікація функцій державного управління.
91. Представництво інтересів у державному управлінні.
92. Повноваження Президента України стосовно виконавчої гілки влади.
93. Носій виконавчої влади в масштабах країни і його повноваження.
94. Характеристика державного апарату.
95. Організаційно-функціональна структура державного управління.
96. Функція надання адміністративних послуг.
97. Поняття «метод державного управління». Класифікація методів державного управління.
98. Ресурси державного управління.
99. Засоби державного управління.
100. Державно-управлінська діяльність: сутнісні риси і основні форми.
101. Стадії державно-управлінського процесу.
102. Ефективність і результативність державного управління: критерії та показники.
103. Стиль державного управління: поняття і класифікація.
104. Обумовлюючі чинники, особливості й основні завдання інституційних реформ на сучасному етапі.
105. Адміністративні реформи у зарубіжних країнах: їх типи і магістральні напрями.
106. Основні напрями наближення вітчизняної системи публічного управління та адміністрування до світових стандартів.
107. Організація, мета її діяльності та критерії успіху. Загальні характеристики організації.
108. Зовнішнє середовище організації. Фактори прямого і непрямого впливу на діяльність організації.
109. Внутрішнє середовище організації (цілі, структура, завдання, технологія, люди). Взаємозв'язок внутрішніх змінних.
110. Класична теорія менеджменту - школа наукового управління.
111. Класична теорія менеджменту - адміністративна школа управління.
112. Неокласична теорія менеджменту: школа поведінки та школа людських стосунків.
113. Кількісна теорія менеджменту та технократичні теорії.

114. Інтегровані підходи до управління: процесний; системний; ситуаційний.
115. Сучасні напрямки розвитку науки управління.
116. Поняття управлінського рішення. Місце прийняття рішень у процесі управління. Класифікація рішень.
117. Людський та організаційний фактори у процесі прийняття рішення. Індивідуальне та групове прийняття рішення.
118. Технології прийняття рішень: інтуїтивна, заснована на міркуваннях, раціональна. Етапи процесу прийняття раціонального рішення.
119. Застосування економічного аналізу для прийняття управлінських рішень. Побудова «дерева рішень» і вибір оптимального варіанту.
120. Інструменти реалізації стратегічного плану.
121. Сутність функції організації та її місце в системі управління. Організаційна структура як результат організаційної діяльності.
122. Місцеве самоврядування в системі публічного адміністрування
123. Делегування, відповідальність і повноваження. Типи повноважень: лінійні, штабні, функціональні.
124. Методи вибору організаційних структур управління.
125. Поняття мотивації. Взаємозв'язок потреб, спонукань, цілей і дій працівника в моделі процесу мотивації.
126. Поняття «група» в організації. Вплив групи на поведінку індивідуумів в організації.
127. Причини виникнення груп в організації. Стадії процесу формування груп в організації.
128. Неформальні групи, їх характеристики. Управління неформальною групою.
129. Типи формальних груп: групи керівника; робоча (цільова) група; комітет (комісія).
130. Особливості управління формальними групами організації.
131. Поняття комунікації. Комунікація організації з її середовищем.
132. Процес комунікації: основні етапи; основні елементи.
133. Зворотний зв'язок та «шум» у процесі комунікації.
134. Організаційні комунікації, перешкоди у них та шляхи вдосконалення.
135. Міжособистісні комунікації.
136. Методи комунікацій (усний; письмовий; невербальний), їх переваги та недоліки.
137. Бар'єри (перешкоди) на шляху міжособистісних комунікацій.
138. Міжрівневі комунікації: згори донизу; знизу нагору; горизонтальні; діагональні.
139. Неформальні комунікації.

140. Методи підвищення мистецтва спілкування.
141. Поняття контролю та його місце у системі управління.
142. Модель процесу контролю.
143. Види управлінського контролю.
144. Основні характеристики ефективної системи контролю.
145. Дисфункціональний ефект системи контролю.
146. Системи управління запасами.
147. Застосування сіткових графіків у плануванні.
148. Інструменти контролю якості.
149. Причини опору організаційним змінам. Методи подолання опору.
150. Поняття ефективності організації, продуктивності організації та ефективності управління.
151. Дайте визначення поняття «Публічне адміністрування».
152. У чому полягає відмінність між поняттями «Державне управління та «Публічне адміністрування»?
153. Що означає словосполучення «публічне адміністрування» у перекладі з латинської мови?
154. Визначте змістовне наповнення поняття «управління».
155. Хто є автором змістовного наповнення поняття «управління», як - планувати, організовувати, координувати, мотивувати і контролювати.
156. Визначте семантичний зміст поняття «адміністрування» і наведіть його відмінності порівняно з поняттям «управління».
157. Що є спільною рисою між поняттями «публічне адміністрування», «демократичне врядування» та «державне управління».
158. Що є критеріями «публічності» організації.
159. Назвіть найвідомішого представника класичної школи управління, автора 14 принципів адміністративного менеджменту.
160. Наведіть мету і внесок адміністративної (класичної) школи управління.
161. Визначте внесок школи «людських відносин» у практику управління.
162. На яких принципах базується традиційна модель публічного адміністрування.
163. Визначте зміст процесуальної теорії мотивації Портера-Лоулера.
164. Наведіть характеристику суб'єкта та об'єкта публічного адміністрування.
165. Дайте визначення поняття «функції управління» та наведіть основні функції управлінського циклу.
166. Дайте визначення поняття «система публічного управління» і наведіть її складники.
167. Назвіть основний нормативний документ, в якому закріплений поділ державної влади.

168. Яким органом державної влади здійснюється законодавче регулювання відносин у сфері науки.
169. На підставі якого нормативного акту здійснюється визначення повноважень та порядку діяльності місцевих державних адміністрацій.
170. Наведіть змістовне наповнення поняття «принципи публічного управління».
171. Визначте зміст принципів публічної адміністрації.
172. У чому полягає сутність принципу відкритості та прозорості публічного адміністрування.
173. Як поділяються цілі державного управління за критерієм масштабності.
174. Визначте зміст поняття «дерево цілей».
175. Наведіть основні вимоги до побудови «дерева цілей».
176. Наведіть технологію розробки «дерева-цілей».
177. Дайте визначення поняття «Громадянське (цивільне) суспільство».
178. Назвіть основні функції і атрибути громадянського суспільства.
179. Визначте основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства.
180. Опишіть базові цінності сучасного громадянського суспільства.
181. Назвіть основні ознаки дієвості громадянського суспільства.
182. Які функції виконує громадянське суспільство як суспільна система?
183. Дайте визначення поняття «об'єднання громадян».
184. Назвіть види об'єднань громадян.
185. Дайте визначення громадської організації.
186. Якими нормативно-правовими актами регламентується діяльність громадської організації?
187. Дайте визначення публічної сфери як системи.
188. Назвіть теоретичні концепції, на яких будується публічне адміністрування як міждисциплінарна академічна сфера.
189. Назвіть загальні риси та відмінності між поняттями «публічна сфера» і «публічна політика».
190. Дайте визначення поняття «влада».
191. Дайте визначення поняття «Система органів публічної влади в Україні».
192. Назвіть систему органів державної влади в Україні.
193. Назвіть характерні риси централізації влади.
194. Назвіть характерні риси децентралізації в управлінні.
195. Визначте властивості діяльності органів державної влади.
196. Назвіть вищий орган виконавчої влади в Україні.
197. Назвіть вищий орган законодавчої влади в Україні.
198. Сформулюйте загальносистемні принципи державного управління?

199. Визначте зміст понять: «місцеве самоврядування» та «муніципальна влада».
200. Визначте основні функції муніципальної влади.
201. Назвіть систему органів місцевого самоврядування в Україні.
202. Дайте визначення поняття «Представницький орган місцевого самоврядування».
203. Назвіть функції місцевих державних адміністрацій.
204. Дайте визначення поняття «Місцевий референдум».
205. Дайте визначення поняття «управлінське рішення».
206. Наведіть технологічну послідовність етапів прийняття науково-обґрунтованого управлінського рішення.
207. Наведіть ознаки класифікації управлінських рішень.
208. Сформулюйте фактори, які впливають на процес прийняття управлінських рішень.
209. Визначте основні етапи процесу організації виконання управлінських рішень.
210. Визначте заходи, які передбачені на етапі реалізації управлінського рішення.
211. Сформулюйте основні вимоги щодо контролю за виконанням управлінського рішення.
212. Дайте визначення поняття «механізми публічного адміністрування».
213. Наведіть систему механізмів публічного адміністрування.
214. Дайте визначення поняття «методи публічного адміністрування».
215. Побудуйте систему економічних методів публічного адміністрування.
216. Наведіть приклади економічних методів державного централізованого впливу в системі публічного адміністрування.
217. Визначте систему адміністративних методів публічного адміністрування.
218. Окресліть структуру складових організаційного впливу на управлінську ситуацію.
219. Побудуйте систему соціально-психологічних методів публічного адміністрування.
220. Визначте складники соціального впливу в системі публічного адміністрування.
221. У чому полягає зміст психологічних методів публічного адміністрування.
222. Наведіть змістовне тлумачення поняття «стиль публічного адміністрування».
223. Визначте адміністративно-територіальний і організаційний аспекти публічного адміністрування.
224. У чому полягає зміст методу «управління за цілями»?

225. Визначте змістовне тлумачення поняття «Легітимність влади».
226. Сформулюйте критерії результативності та ефективності публічного адміністрування.
227. Що являє собою поняття «соціальна безпека держави»?
228. Назвіть структурні складники соціальної безпеки держави.
229. Якими факторами обумовлена соціальна спрямованість економіки?
230. Визначте зміст поняття «соціально-економічна модернізація».
231. Назвіть основні показники для виміру соціальної ефективності державної політики.
232. Дайте визначення поняття «відповідальність у публічному адмініструванні».
233. Назвіть методи публічного управління, які базуються на владі, дисципліні та відповідальності.
234. Визначте складові системи відповідальності в публічному адмініструванні.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Оцінювання знань вступників до аспірантури із спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» виставляється відповідно до основних критеріїв та показників рівня знань за такими критеріями:

- «відмінно» (90-100 балів) – досконале знання теоретичних і практичних аспектів курсу з обраної спеціальності;
- «добре» (75-89 балів) – ґрунтовне знання основних питань курсу з обраної спеціальності;
- «задовільно» (60-74 бали) – спеціальності; знання ключових питань з обраної спеціальності;
- «незадовільно» (0-59 балів) – незнання ключових питань з обраної спеціальності, невміння підкріплювати теоретичні викладки прикладами з практики.

Оцінка «відмінно» виставляється за повне, розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу.

Оцінка «добре» виставляється за повне, правильне та обґрунтоване викладення питання, що містить незначні неточності, які не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (процесу тощо).

Оцінка «задовільно» виставляється, якщо відповідь є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет питання, є не зовсім правильною.

Оцінка «незадовільно» виставляється якщо вступник не відповів на поставлене запитання, або відповідь є неправильною, не розкриває сутності питання, або допущені грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність знань.

Відповідь вступника оцінюється на «відмінно» (90 - 100 балів), якщо вона містить повне, розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу; відображає чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку і взаємодії, правильне формулювання тлумачень відповідних понять; демонструє знання різних поглядів щодо наукової проблеми; вміння використовувати теоретичні знання для розв'язання дослідницьких та практичних завдань у складних та невизначених умовах; містить аналіз змістовного матеріалу, самостійні висновки вступника, формулювання та аргументацію його думки, яка логічно і ґрамотично правильно викладена.

Відповідь вступника оцінюється на «добре» (75 - 89 балів), якщо вона містить повне, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу; відображає знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку і взаємодії, правильне формулювання тлумачень відповідних понять; уміння використовувати теоретичні знання для розв'язання дослідницьких та практичних завдань у конкретних умовах, при цьому не містить самостійного аналізу питання, містить незначні неточності, які не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища, процесу тощо.

Відповідь вступника оцінюється на «задовільно» (60 - 74), якщо вона є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет питання, є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей; не є аргументованою; викладена з істотним порушенням логіки подання матеріалу; містить багато теоретичних помилок; свідчить про наявність прогалин у знаннях вступника, який зазнає труднощів у використанні теоретичних знань для розв'язання дослідницьких та практичних завдань у конкретних умовах.

Відповідь вступника оцінюється на «незадовільно» (0-59 балів), якщо вступник не відповів на поставлене запитання, або відповідь є неправильною, не розкриває сутності питання, або допущені грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність знань у вступника, або їх безсистемність та поверховість, невміння сформулювати думку та викласти її, незнання основних положень навчальної дисципліни, відсутність уміння використовувати теоретичні знання для розв'язання дослідницьких та практичних завдань у конкретних умовах.

Рекомендована література

1. Конституція України. від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 44. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кодекс України «Про адміністративні правопорушення» від 07.12.1984 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. - 1984. № 51. Ст. 1122. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
3. Закон України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 року // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 48. - Ст.650. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
4. Закон України «Про звернення громадян» від 2 жовтня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 47. - Ст.256. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - № 24. - Ст.170. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 20-21. - Ст.190. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
7. Закон України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року // Відомості Верховної Ради України. - 2015. - № 4. - Ст. 43. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
8. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 року // Відомості Верховної Ради України. - 2011. - № 38. - Ст.385. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>
9. Закон України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року. // Відомості Верховної Ради України. - 2014. - № 49 - Ст.2056. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
10. Закон України «Про адміністративні послуги» від 6 вересня 2012 року // Відомості Верховної Ради України. - 2012. - № 32. - Ст. 409. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>
11. Про затвердження Примірного положення про центр надання адміністративних послуг. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 лютого

2013 р. № 118 // Відомості Верховної Ради України. - 2013. - № 118. Київ. – Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/118-2013-%D0%BF#Text>

12. Європейська Хартія про місцеве самоврядування [Електронний ресурс]: офіц. текст: [ратифіковано Законом України № 452/97-ВР від 15 липня 1997 року]. - Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text

13. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Збройні Сили України» від 5 жовтня 2000 року // Відомості Верховної Ради України. - 2000. - № 48. - Ст. 410. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2019-14#Text>

14. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23 березня 2000 року // Відомості Верховної Ради України. - 2000. - № 25. - Ст. 195. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>

15. Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» від 18 січня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 15. - Ст. 73. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-14#Text>

16. Закон України «Про основи Національної безпеки України» від 21 червня 2018 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2018. - № 31. - Ст. 241. - Режим доступу до тексту нормат. докум.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#n355>

17. Актуальні проблеми публічного управління та адміністрування : колективна монографія / за редакцією Н.Б. Кирич ; Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. Тернопіль : Паляниця В. А., 2020. 267 с.

18. Баез-Камарго, Клаудія та Йоганна Шенберг. 2023. «Стратегічні антикорупційні комунікації: ресурс для практиків». Робочий документ 45, Базельський інститут управління. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://baselgovernance.org/publications/wp-45>

19. Баштанник, В.В. Право в публічному управлінні : навчальний посібник / В.В. Баштанник, А.В. Новак, Ф.В. Рагімов, С.І. Бородін [та 4 інших] ; Національна академія державного управління при Президентові України, Дніпропетровський регіональний інститут державного управління. Херсон : Олді-Плюс, 2020. 406 с.

20. Брич В.Я. Психологія управління: навч. посібник / В.Я. Брич, М.М. Корман. - Київ:Кондор, 2013. - 384 с.

21. Василенко В.А. Теорія і практика розробки управлінських рішень: навч. посібник/В.А. Василенко. - Київ: ЦУЛ, 2013. - 420 с.

22. Вороніна Ю.Є. Теорія та практика публічного управління та

адміністрування: посіб. Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. 204.с.

23. Гордієнко Л. Ю. Публічне врядування : навчальний посібник / Л. Ю. Гордієнко, С. В. Лукашев. - Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. - 388 с.
24. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при
25. Максвелл Дж. Розвинути лідера у собі / Пер. з англ.. Н.Гербіш. - К.: Брайт Стар Паблішинг, 2013. - 184 с.
26. Менеджмент: Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.
27. Модернізація системи управління в умовах цифрового суспільства : монографія. Серія: “Бізнес. Економіка. Фінанси” / за ред. д.е.н. Ю. Є. Петруні, д.е.н. О. Ф. Іващини. - Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2024. - 309 с.
28. Особливості публічного управління та адміністрування : навчальний посібник / В.Д. Бакуменко, І.С. Бондар, В.Г. Горник, В.В. Шпачук ; Міністерство культури України, Київський національний університет культури і мистецтв. К. : Видавництво Ліра-К, 2020. 252 с.
29. Основи публічного управління та адміністрування : навчально-методичний посібник / О.Д. Лазор, О.Я. Лазор, І.Г. Юник ; Міністерство соціальної політики України ; Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України. К. : Видавництво Ліра-К, 2020. 267 с.
30. Публічне адміністрування: навч. посіб. / А.С. Даниленко та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора, академіка НААН України Даниленка А.С., д-ра екон. наук, професора Юхименка П.І., д-ра екон. наук, доцента Сокольської Т.В. К.: Центр учбової літератури, 2019. 288 с.
31. Публічне управління: термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. К. : НАДУ, 2018. 224 с.
32. Публічне управління та адміністрування : навчальний посібник / А.О. Дегтяр, О.А. Дегтяр, Х.І. Калашнікова, М.К. Гнатенко. Харків : НАУ «ХАІ», 2021. 128 с.
33. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / За заг. ред. С. Чернова, В. Воронкової, В. Банаха, О. Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене; Запоріж. держ. інж. акад. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 606 с.
34. Публічне управління та адміністрування : посіб. / Скидан О., Якобчук В., Даций Н., Ходаківський Є. та ін. ; за заг. ред. О.В. Скидана. Житомир : ЖНАЕУ, 2017. 705 с.
35. Публічне управління та адміністрування : навчальний посібник / Ю.Г.

Кальниш, Т.М. Лозинська, В.І. Тимцуник ; Міністерство освіти і науки України, Полтавська державна аграрна академія. Полтава : РВВ ПДАА, 2015. 279 с.

36. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / За заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене; Запоріз. держ. інж. акад. - Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 606 с

37. Публічне управління та адміністрування. Радник-консультант органів державної влади: навч.-метод. комплекс / проф. І. П. Бідзюра, проф. Ю. П. Сурмін , доц. Н. В. Грабовенко, доц. В. В. Утвенко, доц. А. М. Шаповалова / за заг. ред. проф. І. П. Бідзюри, проф. Ю. П. Сурміна , доц. Н. В. Грабовенко. — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 500 с.

38. Публічне управління = Public Administration : навч. посібник / А.В. Стасишин, Г.В. Капленко, Г.О. Комарницька та ін. ; [за заг. ред. А.В. Стасишина]. - Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 460 с.

39. Публічне управління та адміністрування: теоретичні та практичні аспекти: Навч. посібник / С. В. Панченко, О. Г. Дейнека, О. В. Дикань та ін. - Харків: УкрДУЗТ, 2019. - 380 с.

40. Публічне управління: термінологічний словник / уклад.: В.С. Куйбіда, М.М. Білинська, О.Є. Петроє та ін. : за заг. ред. В.С. Куйбіди, М.М. Білинської, О.Є. Петроє. - К. : НАДУ, 2018. - 224 с.